

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/130/2006

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA I PARLAMENTU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, SIERPIEŃ 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

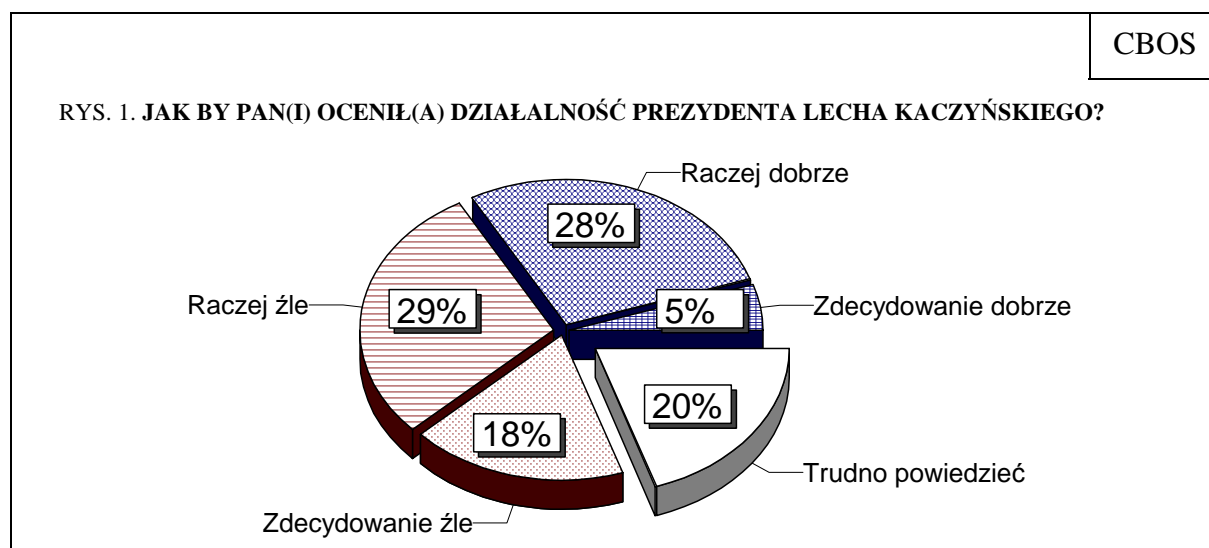

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

Sierpniowy sondaż¹ przynosi wraz z poprawą nastrojów społecznych² niewielkie pozytywne zmiany opinii na temat pracy obu izb parlamentu. Na poziomie sprzed miesiąca utrzymują się natomiast notowania prezydenta RP.

OCENY PREZYDENTA

Z działalności Lecha Kaczyńskiego jako głowy państwa zadowolony jest co trzeci dorosły Polak (33%), przy czym tylko 5% ocenia ją zdecydowanie dobrze. Niezadowolenie z pracy prezydenta wyraża prawie połowa badanych (47%), w tym 18% – w sposób zdecydowany.

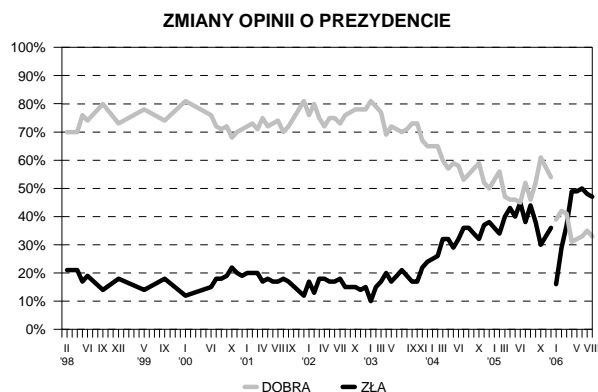
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (195) zrealizowano w dniach 4-7 sierpnia 2006 roku na liczącej 952 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Zob. komunikat CBOS „Nastroje społeczne po zmianie na stanowisku premiera”, sierpień 2006.

Po odnotowanym w kwietniu br. gwałtownym spadku notowań urzędu prezydenta obecnie możemy mówić o wyraźnej ich stabilizacji. Niewielkie zmiany w tym zakresie obserwowane w ostatnich czterech miesiącach mieszczą się w granicach błędu statystycznego.

Tabela 1

Oceny prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań																Zmiany VII–VIII 2006	
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII		
	2005								2006									
	w procentach																	
Dobra	46	46	45	52	46	52	61	55	39	42	41	31	32	33	35	33	-2	
Zła	43	40	45	38	44	38	30	36	16	29	37	49	49	50	48	47	-1	
Trudno powiedzieć	11	14	10	10	10	10	9	9	45	29	22	20	19	17	17	20	+3	
Do grudnia 2005 roku oceny dotyczyły Aleksandra Kwaśniewskiego, a od stycznia 2006 – Lecha Kaczyńskiego																		

Działalność prezydenta stosunkowo najlepiej oceniają najstarsi respondenci (42%), osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (41%), częściej też mieszkańcy wsi, zwłaszcza rolnicy (41%), niż badani mieszkający w miastach. Pozytywne noty przeważają ponadto wśród ankietowanych o prawicowych poglądach politycznych (47%) oraz biorących udział w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu (43%).

Krytycyzm wobec działalności Lecha Kaczyńskiego jest tym większy, im respondenci są młodszy, lepiej wykształceni oraz im większa jest miejscowość, w której mieszkają. Negatywne oceny pracy urzędu prezydenta wystawiają przede wszystkim osoby o lewicowych poglądach politycznych (67%), nieuczestniczące w praktykach religijnych (67%) oraz uzyskujące najwyższe dochody *per capita* (66%), a ze względu na status zawodowy: głównie uczniowie i studenci (63%) oraz pracownicy umysłowi (59%) – zob. tabele aneksowe.

Działalność prezydenta budzi uznanie ponad trzech czwartych zwolenników PiS (78%) oraz niespełna dwóch trzecich sympatyków Samoobrony (62%). Wśród potencjalnych wyborców PO działania Lecha Kaczyńskiego pozytywnie ocenia co siódmy (14%), a w elektoracie SLD – jedynie co dziewiąty (11%). Negatywne oceny przeważają również wśród osób niezainteresowanych udziałem w ewentualnych wyborach parlamentarnych oraz niezdecydowanych w tej sprawie.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty*	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	78	12	10
Samoobrona	62	31	7
PO	14	77	9
SLD**	11	86	3
Niezdecydowani	31	37	32
Niezamierzający głosować	25	53	22

* Nie zamieściliśmy opinii zwolenników dwóch z sześciu partii politycznych zasiadających obecnie w Sejmie (LPR i PSL) ze względu na ich zbyt małą liczebność w badanej próbie

** Deklaracje tej grupy badanych należy traktować ostrożnie z powodu jej małej liczebności w badanej próbie

Działania Lecha Kaczyńskiego popiera niespełna trzy piąte jego elektoratu z II tury wyborów prezydenckich (57%). Jedna czwarta (25%) jest natomiast rozczarowana działalnością prezydenta. Niezadowolone z pracy Lecha Kaczyńskiego wyraża też ponad połowa badanych nieuczestniczących w II turze głosowania (52%) oraz niemal dwie trzecie tych, którzy swój głos w tych wyborach oddali na kontrkandydata obecnego prezydenta (65%).

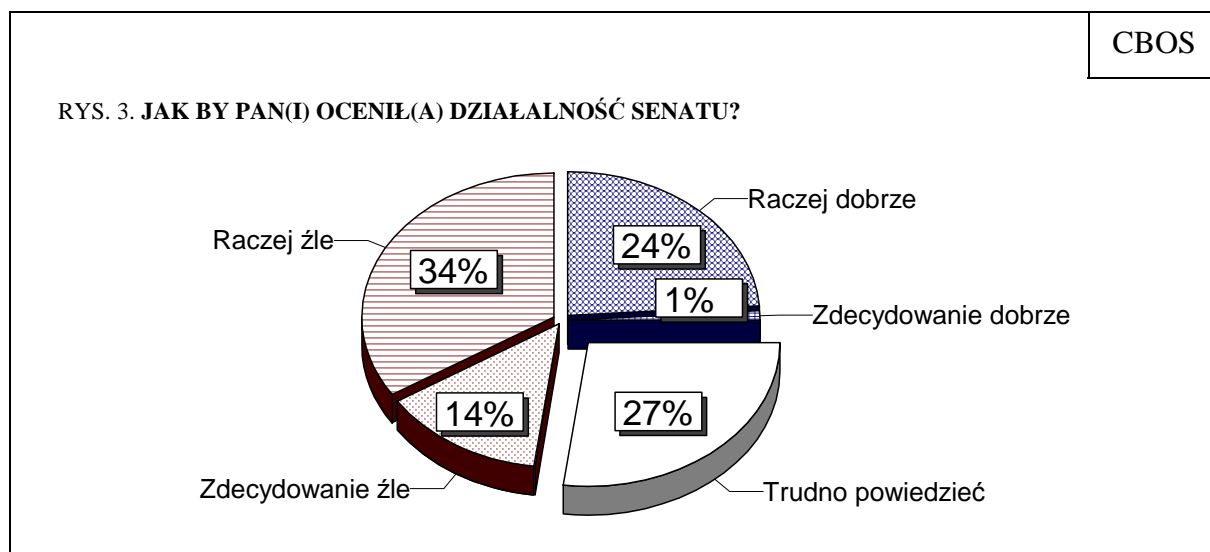
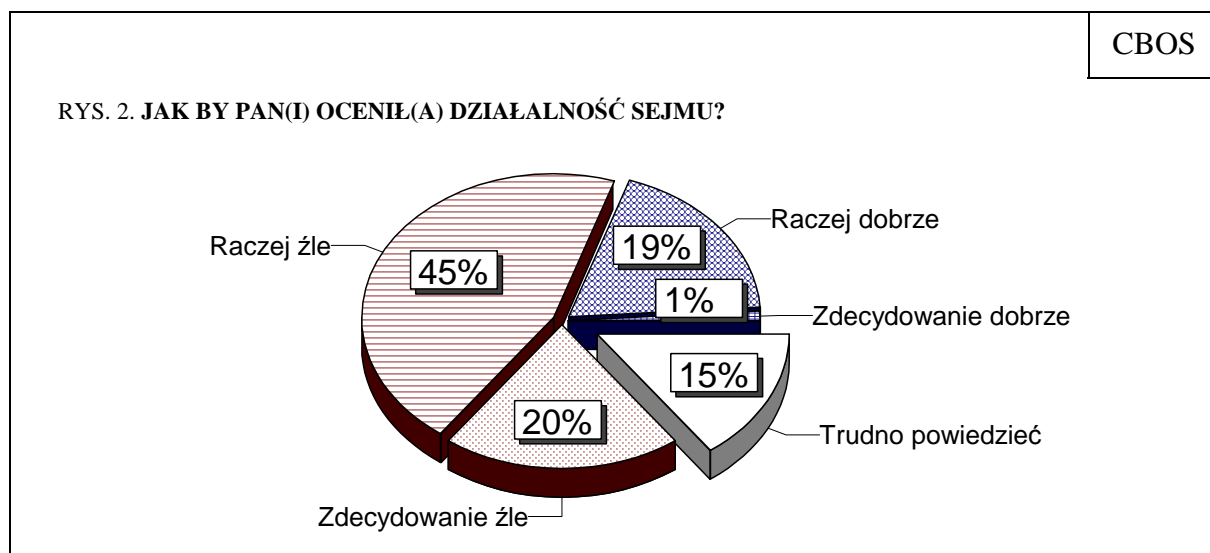
Tabela 3

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Lecha Kaczyńskiego	57	25	18
Donalda Tuska	16	65	19
Niegłosujący	25	52	23

OCENY SEJMU I SENATU

Wyraźnie gorsze notowania niż prezydent mają obie izby parlamentu – zwłaszcza Sejm. Działalność tej instytucji pozytywnie ocenia jedynie co piąty respondent (20%), natomiast niemal dwie trzecie (65%) wystawia oceny negatywne. Nieco lepsze są opinie na temat izby wyższej parlamentu. Z działalności Senatu zadowolony jest co czwarty Polak (25%), a prawie połowa (48%) ma wobec niej mniejsze lub większe zastrzeżenia. Trzeba jednak zaznaczyć, że więcej niż jednej czwartej ogółu badanych (27%) trudno jest ocenić pracę Senatu, co świadczy o niedostatecznej wiedzy społeczeństwa o działaniach podejmowanych przez tę izbę parlamentu.

Działalność zarówno Sejmu, jak i Senatu zdecydowanie dobrze ocenia zaledwie jeden na stu dorosłych Polaków (po 1%).

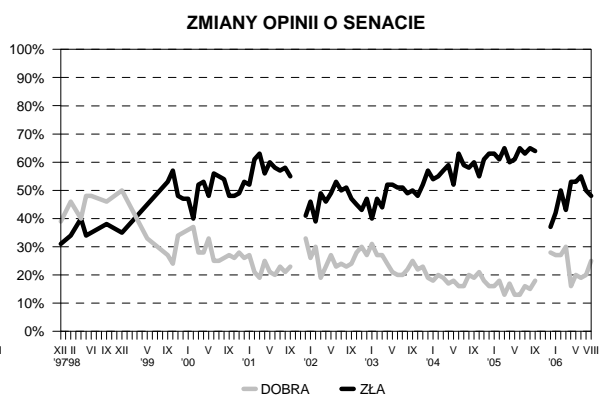
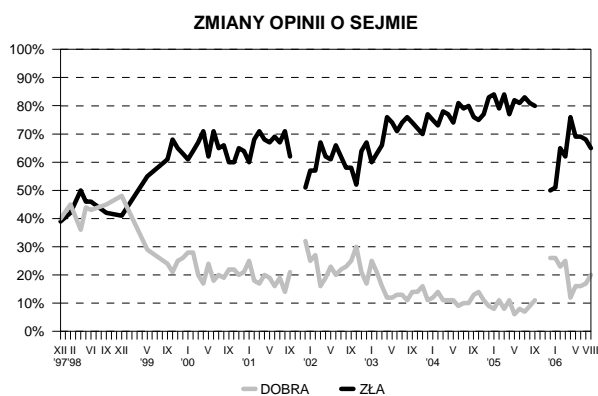

Należy zauważyć, że mimo wyraźnej dominacji krytycznych ocen działalności parlamentu, w ciągu miesiąca poprzedzającego sondaż notowania zarówno Sejmu, jak i Senatu nieznacznie się poprawiły i obecnie są najlepsze od marca br. W porównaniu z lipcem przybyło (o 3 punkty procentowe) pozytywnych opinii o działalności Sejmu, a ubyło (również o 3 punkty) negatywnych; w przypadku Senatu zaś notujemy 5-punktowy wzrost ocen dobrych i 2-punktowy spadek ocen złych.

Tabela 4

Oce- niane insty- tucje	Oceny	Wskaźniki respondentów według terminów badań														Zmiany VI-VII 2006	
		IV	V	VI	VII	VIII	IX	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII		VIII
		2005							2006								
		w procentach															
Sejm	dobra	11	6	8	7	9	11	26	26	23	25	12	16	16	17	20	+3
	zła	77	82	81	83	81	80	50	51	65	62	76	69	69	68	65	-3
	Trudno powiedzieć	12	12	11	10	10	9	24	23	12	13	12	15	15	15	15	0
Senat	dobra	17	13	13	16	15	18	28	27	27	30	16	20	19	20	25	+5
	zła	60	61	65	63	65	64	37	42	50	43	53	53	55	50	48	-2
	Trudno powiedzieć	23	26	22	21	20	18	35	31	23	27	31	28	26	30	27	-3

Oceny bieżącej kadencji parlamentu od grudnia 2005 roku

Czynnikiem, który w największym stopniu różnicuje opinie na temat działalności parlamentu, jest orientacja polityczna respondentów. Osoby o poglądach prawicowych oceniają pracę Sejmu i Senatu lepiej niż badani określający swoje przekonania polityczne jako lewicowe czy centrowe. W mniejszym stopniu na opinie o pracy posłów i senatorów wpływa poziom wykształcenia ankieterów, ocena własnych warunków materialnych oraz częstość uczestnictwa w praktykach religijnych (zob. tabele aneksowe).

Pracę Sejmu stosunkowo najlepiej oceniają ci, którzy w ostatnich wyborach parlamentarnych oddali swój głos na Samoobronę, a w następnej kolejności wyborcy PiS. Jednak i w tych elektoratach wyraźnie przeważa krytyka działalności posłów obecnej kadencji, choć nie jest ona tak zdecydowana jak wśród wyborców PO czy tym bardziej SLD.

Tabela 5

Elektoraty z ostatnich wyborów parlamentarnych*	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Samoobrona	28	55	17
PiS	26	66	8
PO	18	72	10
SLD	17	81	2
Niegłosujący	16	64	20

* Nie zamieściliśmy opinii zwolenników dwóch z sześciu partii politycznych zasiadających obecnie w Sejmie (LPR i PSL) ze względu na ich zbyt małą liczebność w badanej próbie

Oceny działań Senatu są porównywalne we wszystkich grupach wydzielonych ze względu na sposób głosowania w ubiegłorocznych wyborach parlamentarnych. Pozytywne opinie o jego pracy wyraża mniej więcej co trzeci wyborca każdego z analizowanych ugrupowań. Stosunkowo najbardziej krytyczny w tym względzie okazuje się jedynie elektorat SLD.

Tabela 6

Elektoraty z ostatnich wyborów parlamentarnych*	Oceny działalności Senatu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	36	45	19
Samoobrona	34	42	24
SLD	32	58	10
PO	29	43	28
Niegłosujący	16	56	28

* Nie zamieściliśmy opinii zwolenników dwóch z sześciu partii politycznych zasiadających obecnie w Sejmie (LPR i PSL) ze względu na ich zbyt małą liczebność w badanej próbie

W potencjalnych elektoratach opinie o działalności parlamentu są bardziej zróżnicowane. Sympatycy ugrupowań tworzących koalicję rządzącą oceniają pracę Sejmu i Senatu wyraźnie lepiej niż zwolennicy partii pozostających w parlamentarnej opozycji. Opinie negatywne kilkakrotnie przeważają nad pozytywnymi również wśród tych, którzy nie potrafią jednoznacznie stwierdzić, czy wzięliby udział w ewentualnych wyborach parlamentarnych, gdyby miały się one odbyć w najbliższym czasie, jak również wśród osób niezamierzających głosować.

Tabela 7

Potencjalne elektoraty*	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	35	53	12
Samoobrona	34	55	11
PO	17	71	12
SLD**	9	88	3
Niezdecydowani	16	65	19
Niezamierzający głosować	12	70	18

* Nie zamieściliśmy opinii zwolenników dwóch z sześciu partii politycznych zasiadających obecnie w Sejmie (LPR i PSL) ze względu na ich zbyt małą liczebność w badanej próbie
 ** Deklaracje tej grupy badanych należy traktować ostrożnie z powodu jej małej liczebności w badanej próbie

Tabela 8

Potencjalne elektoraty*	Oceny działalności Senatu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	49	34	17
Samoobrona	38	41	21
PO	25	44	31
SLD**	20	64	16
Niezdecydowani	23	49	28
Niezamierzający głosować	14	58	28

* Nie zamieściliśmy opinii zwolenników dwóch z sześciu partii politycznych zasiadających obecnie w Sejmie (LPR i PSL) ze względu na ich zbyt małą liczebność w badanej próbie
 ** Deklaracje tej grupy badanych należy traktować ostrożnie z powodu jej małej liczebności w badanej próbie

Opracował
Rafał BOGUSZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **prezydenta Lecha Kaczyńskiego?**
(%)

	Dobrze	źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	33	47	20	952
Płeć				
Mężczyźni	35	47	18	451
Kobiety	31	46	23	501
Wiek				
18-24 lat	25	55	20	138
25-34	29	52	19	171
35-44	28	46	26	140
45-54	35	48	17	188
55-64	38	45	17	139
65 lat i więcej	42	35	23	176
Miejsce zamieszkania				
Wieś	39	38	24	356
Miasto do 20 tys.	30	46	24	128
20-100 tys.	32	52	16	193
101-500 tys.	26	53	21	169
501 tys. i więcej mieszk.	33	57	10	107
Wykształcenie				
Podstawowe	33	41	25	274
Zasadnicze zawodowe	41	40	19	248
Średnie	29	53	18	328
Wyższe	26	57	17	102
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	23	59	18	43
Prac. umysł. niż. szczebla	18	59	23	86
Pracownicy fiz. - umysł.	34	49	18	92
Robotnicy wykwalifikowani	30	47	23	91
Robotnicy niewykwalifik.	27	52	21	37
Rolnicy	41	28	32	50
Pracujący na własny rach.	35	47	18	31
Bierni zawodowo				
Renciści	33	39	27	89
Emeryci	40	41	19	218
Uczniowie i studenci	21	63	16	55
Bezrobotni	39	44	16	111
Gospodynie domowe i inni	39	48	13	48
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	22	48	30	113
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	24	59	17	68
sekt. pryw. poza rolnict.	31	53	16	203
prywatnym gosp. rolnym	39	31	30	54
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	40	46	14	100
301-500	29	51	20	144
501-900	35	42	23	209
901-1200	31	47	22	114
Powyżej 1200 zł	22	66	12	68
Ocena własnych war. mater.				
Złe	28	50	22	252
Średnie	34	43	22	427
Dobre	36	48	16	272
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	43	31	26	56
Raz w tygodniu	41	41	18	470
1-2 razy w miesiącu	31	46	23	155
Kilka razy w roku	23	55	22	179
W ogóle nie uczestniczy	14	67	19	93
Poglądy polityczne				
Lewica	16	67	17	125
Centrum	27	55	18	271
Prawica	47	38	15	297
Trudno powiedzieć	33	37	30	260

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?

(%)

	Dobrze	źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	20	65	15	952
Płeć				
Mężczyźni	20	67	12	451
Kobiety	19	63	18	501
Wiek				
18-24 lat	25	60	15	138
25-34	15	70	15	171
35-44	19	65	16	140
45-54	22	66	13	188
55-64	19	68	13	139
65 lat i więcej	18	60	21	176
Miejsce zamieszkania				
Wieś	20	62	18	356
Miasto do 20 tys.	24	62	14	128
20-100 tys.	18	66	16	193
101-500 tys.	16	68	15	169
501 tys. i więcej mieszk.	22	71	7	107
Wykształcenie				
Podstawowe	18	59	23	274
Zasadnicze zawodowe	22	64	15	248
Średnie	20	67	13	328
Wyższe	19	74	7	102
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	17	73	10	43
Prac. umysł. niż. szczebla	10	80	10	86
Pracownicy fiz.- umysł.	24	60	15	92
Robotnicy wykwalifikowani	16	66	17	91
Robotnicy niewykwalifik.	13	72	15	37
Rolnicy	15	55	30	50
Pracujący na własny rach.	26	62	11	31
Bierni zawodowo				
Renciści	22	60	18	89
Emeryci	19	64	18	218
Uczniowie i studenci	24	63	13	55
Bezrobotni	26	60	14	111
Gospodynie domowe i inni	26	69	6	48
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	17	66	18	113
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	14	72	14	68
sekt. pryw. poza rolnict.	19	69	12	203
prywatnym gosp. rolnym	17	56	26	54
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	32	58	11	100
301-500	16	66	18	144
501-900	25	65	11	209
901-1200	16	66	17	114
Powyżej 1200 zł	17	78	6	68
Ocena własnych war. mater.				
Złe	15	69	15	252
Średnie	20	63	17	427
Dobre	23	64	13	272
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	18	59	23	56
Raz w tygodniu	24	61	15	470
1-2 razy w miesiącu	20	64	17	155
Kilka razy w roku	17	66	18	179
W ogóle nie uczestniczy	7	87	6	93
Poglądy polityczne				
Lewica	15	82	3	125
Centrum	20	71	9	271
Prawica	26	63	11	297
Trudno powiedzieć	14	52	34	260

Tabela 3. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **Senatu?**

(%)

	Dobrze	źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	25	48	27	952
Płeć				
Mężczyźni	26	53	21	451
Kobiety	23	44	33	501
Wiek				
18-24 lat	24	50	27	138
25-34	21	51	28	171
35-44	19	50	31	140
45-54	28	49	22	188
55-64	29	48	23	139
65 lat i więcej	26	42	31	176
Miejsce zamieszkania				
Wieś	22	47	31	356
Miasto do 20 tys.	27	44	28	128
20-100 tys.	26	54	20	193
101-500 tys.	22	47	31	169
501 tys. i więcej mieszk.	31	48	21	107
Wykształcenie				
Podstawowe	20	48	32	274
Zasadnicze zawodowe	23	52	24	248
Średnie	28	47	26	328
Wyższe	30	46	24	102
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	21	52	27	43
Prac. umysł. niż. szczebla	17	56	27	86
Pracownicy fiz.- umysł.	28	51	21	92
Robotnicy wykwalifikowani	20	55	26	91
Robotnicy niewykwalifik.	26	52	22	37
Rolnicy	21	39	41	50
Pracujący na własny rach.	39	42	19	31
Bierni zawodowo				
Renciści	26	43	32	89
Emeryci	29	44	27	218
Uczniowie i studenci	24	47	29	55
Bezrobotni	20	51	29	111
Gospodynie domowe i inni	29	51	21	48
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	20	49	31	113
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	23	59	18	68
sekt. pryw. poza rolnict.	25	52	22	203
prywatnym gosp. rolnym	24	38	38	54
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	29	44	27	100
301-500	21	53	27	144
501-900	30	50	20	209
901-1200	23	41	36	114
Powyżej 1200 zł	31	52	17	68
Ocena własnych war. mater.				
Złe	20	55	26	252
Średnie	25	45	30	427
Dobre	29	47	24	272
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	30	34	36	56
Raz w tygodniu	28	46	26	470
1-2 razy w miesiącu	24	52	24	155
Kilka razy w roku	19	47	34	179
W ogóle nie uczestniczy	14	67	20	93
Poglądy polityczne				
Lewica	27	55	17	125
Centrum	23	57	19	271
Prawica	34	42	24	297
Trudno powiedzieć	14	43	44	260